

“`html

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Svenska 3

Tema: Språkfilosofi: språkets ursprung och utveckling

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Det svenska språkets ursprung, historiska utveckling och släktskapsförhållanden. Språkförändring.

Betygskriterium (E)

Eleven kan, i förberedda samtal och diskussioner, muntligt förmedla egna tankar och åsikter samt genomföra muntlig framställning inför en grupp. Detta gör eleven med viss säkerhet.

[Gy11, Svenska 3]

Lärarledda instruktioner

- 1. Introduktion till språkets ursprung (10 min)**
 - Diskutera olika teorier om språkets ursprung.
 - Ge exempel på hur språk har utvecklats över tid.
 - Uppmuntra elever att ställa frågor och ge sina egna tankar.
 - Presentera relevanta begrepp som “språkfamilj” och “språkförändring”.
- 2. Grupparbete om språkförändring (20 min)**
 - Dela in klassen i mindre grupper och ge varje grupp en språkfamilj att utforska.
 - Be grupperna undersöka och sammanfatta viktiga kännetecken för sitt språk.
 - Vägshed in på hur och varför dessa språk har förändrats över tid.
 - Varje grupp presenterar sina fynd för klassen.
- 3. Diskussion om språkets roll i samhället (10 min)**
 - Leva in på hur språk påverkar kulturell identitet.
 - Diskutera språkets makt och betydelse i samhällsfrågor.
 - Uppmuntra till kritiskt tänkande kring språkets påverkan.
 - Sammanfatta diskussionen och knyt an till dagens tema.
- 4. Reflektion och sammanfattning (10 min)**
 - Be eleverna att reflektera över vad de har lärt sig under lektionen.

- Diskutera eventuella missförstånd eller frågor som kvarstår.
- Huvudpunkter kan sammanfattas för att förstärka lärandet.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Språkets ursprung:** Teorier kring hur språket kan ha uppstått hos människan, inklusive biologiska och sociala perspektiv.
- **Språkets utveckling:** Hur olika språk har förändrats över tid, med exempel från historiska språk och moderna varianter.
- **Språkets sociala funktioner:** Betydelsen av språk i kommunikation och kultur, inklusive hur språk formar identiteter.
- **Språkfamiljer:** Kunskap om olika språkfamiljer och deras relationer, som indoeuropeiska språk.
- **Språkförändring:** Faktorer som bidrar till språkets förändring, inklusive migration, kulturutbyte och teknologi.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Språk	Ett system av ljud och symboler som människor använder för att kommunicera.	Från fornnordiska "sprǫk", som betyder "tal".
Dialekt	Variation av ett språk som talas i ett specifikt geografiskt område.	Kommer från grekiskans "dialektos", som betyder "sätt att tala".
Dialog	Konversation mellan två eller flera personer.	Ursprungligen från grekiskans "dialogos", som betyder "samtal".

Diskussionsfrågor

- A. Hur tror ni att språket påverkar vårt sätt att tänka och se på världen? Diskutera med exempel.
- B. Tänk på de förändringar språk genomgått de senaste 100 åren. Vilken påverkan har teknologi haft på språket?
- C. Kan språk vara en maktfråga? Hur påverkar det hur vi kommunicerar och relaterar till varandra?

Aktivitet

En praktisk aktivitet kan vara att eleverna tillsammans skapar en tidslinje som visar språkets utveckling över tid, där de visualiserar viktiga händelser som har påverkat språkförändringar. De får i uppgift att inkludera exempel på språk och identifiera viktiga faktorer som har bidragit till deras förändring. Tidslinjen kan vara både digital och fysisk, och eleverna uppmuntras att inkludera bilder och källor som stöder deras val.

Exit-ticket

Frågor	Svar
1. Vad är språkets ursprung?	Teorier inkluderar biologiska och sociala perspektiv;
2. Vad är en språkfamilj?	Grupper av relaterade språk med gemensamt ursprung;
3. Hur förändras språk?	Genom migration, kulturella utbyten och teknologi;

Hemuppgift

Som hemuppgift kan eleverna fördjupa sig i ett språk de finner intressant. De ska skriva en kort uppsats (2-3 sidor A4) om språkets utveckling, inklusive specifika exempel på förändringar och inflytande från kultur och historia. De uppmuntras att använda akademiska källor för att stödja sina argument.

Citat

“Språk är den största gåvan som människan har” – Nelson Mandela. Detta citat belyser språkets betydelse i kommunikationen och kulturen. Det knyter an till lektionens fokus på språkets kraft och inflytande.

“`

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)